

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาการคัดแยกผลิตผลทางการเกษตร

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาการคัดแยกผลผลิตทางการเกษตร

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

“ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ” ถูกพัฒนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการรับรอง “สมรรถนะ” ของกำลังคนตามมาตรฐานอาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ผ่านกระบวนการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อให้บุคลากรได้รับการยอมรับในความรู้ ทักษะ ตลอดจนความสามารถในการประกอบอาชีพ และได้รับ “คุณวุฒิวิชาชีพ” ที่สอดคล้องกับสมรรถนะ ประสบการณ์ และความรู้ และสามารถใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในสายอาชีพของตนเอง โดยคุณวุฒิวิชาชีพนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกำลังคนของประเทศ ทั้งที่เป็นผู้ไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับสูงแต่มีประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพ และผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาที่ต้องการต่อยอดความก้าวหน้าในอาชีพ ทั้งนี้ “คุณวุฒิวิชาชีพ” สามารถนำไปเทียบเคียงและเชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิและการรับรองอื่นๆ ทั้งภายในประเทศและระดับสากล

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น “มาตรฐานอาชีพ” อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคล ในการประกอบอาชีพและกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง โดยคณะกรรมการสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ได้กำหนดสาขาวิชาชีพในการให้ประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพ ไว้รวมทั้งสิ้น 72 สาขาวิชาชีพ และสถาบันได้ดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพมาแล้วตั้งแต่ปี 2556 ถึงปี 2561 รวม 51 สาขาวิชาชีพ ดังนั้นจึงเห็นควรดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพในปี 2562 เพื่อจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพอื่นๆ เพิ่มเติม อันจะทำให้มีมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่สามารถนำไปพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของตนเอง ผู้ประกอบการสามารถใช้ประกอบการจ้างงานได้ตรงตามความต้องการ สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ และจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทยได้ในที่สุด

ในปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีว่า ในบางพื้นที่ของประเทศไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับการส่งออกผลไม้ไทยไม่ได้มาตรฐาน อันมีสาเหตุมาจากการขาดองค์ความรู้ ด้านการคัดบรรจุผลไม้ของผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุ (ล้าง) โดยเฉพาะผลไม้ที่มีมูลค่าการส่งออกสูงและเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ เช่น ทุเรียน, มะม่วง, มะพร้าว น้ำหอม, ลำไย เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นที่มาของการส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบคุณวุฒิวิชาชีพที่มีมาตรฐาน มีความรู้ มีทักษะฝีมือ ในการคัดแยกผลผลิตทางการเกษตร เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและได้มาตรฐาน ต่อไป

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับกลุ่มบุคคล ในอาชีพและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น “มาตรฐานอาชีพ” อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพ และกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง และการสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม (การคัดแยกผลผลิตทางการเกษตร) จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างมาตรฐาน สร้างอาชีพให้กับบุคลากรในประเทศต่อไป

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

ครั้งที่ (อื่น ๆ) : N/A

ครั้งที่ประกาศก่อนหน้านี้ : N/A วันที่ประกาศ : N/A

ข้อสังเกต : N/A

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ : N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม

สาขาการคัดแยกผลผลิตทางการเกษตร

อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกคุณภาพทุเรียน ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
10303	คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนที่เก็บเกี่ยวได้ในโรงคัดบรรจุ
10304	ตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกผลทุเรียน เพื่อส่งจำหน่าย
10305	วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยก ผลทุเรียน

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาการคัดแยกผลผลิตทางการเกษตร อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกคุณภาพทุเรียน ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ระดับคุณวุฒินี้ถือว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการคัดแยกคุณภาพผลทุเรียน การทำความสะอาดผลทุเรียน การตรวจสอบและควบคุมคุณภาพผลทุเรียนในระหว่างขนส่งมายังโรงคัดบรรจุ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด แก้ปัญหาทางเทคนิคหน้างานควบคู่กับการใช้คู่มือ เข้าใจและอธิบายสาระสำคัญของงานด้วยหลักการที่ถูกต้อง ใช้สารสนเทศเพื่อควบคุมคุณภาพของผลการปฏิบัติงานภายใต้การแนะนำของหัวหน้างาน

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

เกษตรกรหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจในอาชีพ

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ปฏิบัติงานคัดแยกคุณภาพผลทุเรียนมายังโรงคัดบรรจุ

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 10303 คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนที่เก็บเกี่ยวได้ในโรงคัดบรรจุ
- 10304 ตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกผลทุเรียน เพื่อส่งจำหน่าย
- 10305 วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยก ผลทุเรียน

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 04/11/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
สร้างและยกระดับมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ การคัดแยกผลผลิตทางการเกษตรให้มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับระดับสากล	10	จัดการคัดแยกผลผลิตทางการเกษตร เพื่อส่งจำหน่ายให้ได้ตามมาตรฐาน	103	ปฏิบัติงาน เก็บเกี่ยว คัดแยก เคลื่อนย้าย ขนส่ง และบรรจุผลทุเรียน เพื่อจำหน่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 04/11/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
103	ปฏิบัติงาน เก็บเกี่ยว คัดแยก เคลื่อนย้าย ขนส่ง และบรรจุผลทุเรียน เพื่อจำหน่ายได้อย่าง มีประสิทธิภาพ	10303	คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนที่เก็บเกี่ยวได้ในโรงคัด บรรจุ	103031	คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนที่เก็บเกี่ยวจากคุณภาพภ ายนอก หรือลักษณะทางกายภาพ
				103032	คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนที่เก็บเกี่ยวได้จากคุณภาพภ ายใน ด้วยเครื่องมือ และปฏิกิริยาเคมี
				103033	ทำความสะอาดผลทุเรียนได้ถูกต้องตามวิธีการปฏิบัติง าน
		10304	ตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกผลทุเรียน เพื่อส่งจำหน่าย	103041	ตรวจสอบคุณภาพผลทุเรียนหลังการคัดแยกเพื่อส่ง จำหน่าย
		10305	วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยก ผลทุเรียน	103042	ควบคุมผลทุเรียนที่เก็บเกี่ยวได้ตามช่องทางการจำหน่าย
				103051	วิเคราะห์ปัญหาระหว่างการคัดแยกผลทุเรียนเพื่อส ่งจำหน่าย
				103052	แก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยกผลทุเรียนเพื่อส่งจำหน่าย

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10303
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนที่เก็บเกี่ยวได้ในโรงคัดบรรจุ
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการคัดแยกคุณภาพผลทุเรียน การทำความสะอาดผลทุเรียนได้ถูกต้องตามวิธีการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้
แก้ไขปัญหาที่พบในระหว่างปฏิบัติงานได้ภายใต้การแนะนำของหัวหน้างาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ทุเรียน (มกษ.3-2556)
- การใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดลักษณะ ของเครื่องหมาย การใช้เครื่องหมาย และการแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานกับสินค้าเกษตร พ.ศ. 2553 และประกาศสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง
- มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวมผักและผลไม้สด (มกษ. 9047-2560)
- มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) ที่เกี่ยวข้อง และ/หรือ มกษ. 9035 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สด หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
103031 คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนที่เก็บเกี่ยวจาก คุณภาพภายนอก หรือลักษณะทางกายภาพ	1. คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนได้ขนาดที่ลูกค้าต้องการ 2. คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนได้ตามรูปร่างที่ลูกค้าต้องการ 3. คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนได้ตามความแก่-อ่อน ตามมาตรฐาน	การสังเกตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
103032 คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนที่เก็บเกี่ยวได้จาก คุณภาพภายใน ด้วยเครื่องมือ และปฏิกิริยาเคมี	1. อธิบายวิธีการคัดแยกคุณภาพทุเรียนตามคุณภาพภายใน 2. คัดแยกคุณภาพผลทุเรียนตามความแน่นเนื้อ 3. คัดแยกคุณภาพทุเรียนตาม เปอร์เซนต์แป้ง	การสังเกตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
103033 ทำความสะอาดผลทุเรียนได้ถูกต้องตาม วิธีการปฏิบัติงาน	1. เลือกวิธีการทำความสะอาดทำความสะอาดผลทุเรียน ได้ถูกต้องตามวิธีการปฏิบัติงาน 2. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ทำความสะอาด ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน 3. ทำความสะอาดผลทุเรียนได้ถูกต้องตามวิธีการปฏิบัติงาน 4. ทำความสะอาดวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมใช้งาน	การสังเกตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

1. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับชนิดและการใช้งานวัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกผลทุเรียน
2. มีความรู้เกี่ยวกับการจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
3. มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวม/โรงคัดบรรจุผลไม้สด

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักสุขลักษณะส่วนบุคคล
2. ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและสื่อสารระดับพื้นฐาน
3. ทักษะการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกผลทุเรียน
4. ทักษะการจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
5. ทักษะการจัดเรียงและบรรจุผลทุเรียนลงในบรรจุภัณฑ์
6. ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการบันทึกข้อมูล

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสุขอนามัยส่วนบุคคลและความปลอดภัยในการผลิตอาหาร
2. วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกผลทุเรียน
3. ชนิดและลักษณะของวัตถุดิบผลทุเรียน
4. การจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
5. การจัดเรียงและบรรจุผลทุเรียนลงในบรรจุภัณฑ์
6. มีความรู้การบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานให้ครบถ้วนตามแบบฟอร์มที่กำหนด

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

ผลการสอบข้อเขียนและการสัมภาษณ์หรือการสอบสาธิตการทำงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

-

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ง) วิธีการประเมิน

การสอบสัมภาษณ์หรือการสอบสาธิตการทำงานหรือการสังเกตการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. วัตถุดิบ หมายถึง ผลทุเรียนที่เก็บเกี่ยวจากสวนและขนส่งมายังโรงคัดบรรจุเพื่อรอเข้าสู่กระบวนการผลิต
2. วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกคุณภาพผลทุเรียนในกระบวนการผลิตของโรงคัดบรรจุ เช่น อุปกรณ์การตรวจสอบศัตรูพืช (ไม้เขี่ย ไม้เคาะ แปรงขัด มีดผ่า และเครื่องเป่าลม) กระดาษกัน กลองกระดาษ
3. โรงรวบรวม/ โรงคัดบรรจุ หมายถึง พื้นที่หรืออาคารที่อยู่ภายใต้การควบคุมและบริหารจัดการสำหรับคัดบรรจุผลทุเรียน โดยมีการจัดการผลทุเรียนหลังการเก็บเกี่ยวตั้งแต่การรับวัตถุดิบ การจัดเตรียม การคัดเลือก การตัดแต่ง การบรรจุ การเก็บรักษา จนถึงขนส่งพื้นที่ผลิตควรมีแนวทางในการลดความเสี่ยงจากศัตรูพืชเข้าทำลายผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว
4. คัดแยกคุณภาพผลผลิตที่เก็บเกี่ยวจากคุณภาพภายนอก หรือลักษณะทางกายภาพ ได้แก่ ขนาดผล รูปร่าง สีความสุกแก่-อ่อน (ตรงตามพันธุ์) รวมทั้งความผิดปกติของผลและการปนเปื้อนศัตรูพืช
5. คัดแยกคุณภาพผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้จากคุณภาพภายใน ด้วยเครื่องมือ และปฏิกิริยาเคมี ได้แก่ ความแน่นเนื้อ ความหวาน ดัชนีความสุก

6. การทำความสะอาด หมายถึง การเช็ดทำความสะอาดสิ่งสกปรกที่ติดตามผิวทุเรียน โดยวิธีการทำความสะอาดตามทำความสะอาดผลทุเรียนได้ถูกต้องตามวิธีการปฏิบัติงาน ได้แก่ การเป่าลม การล้างด้วยน้ำยา
7. มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุไว้ในข้อ 10

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

ประเมินผลทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยใช้วิธีการสอบสัมภาษณ์หรือการสังเกตการทำงานหรือสังเกตการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10304
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกผลทุเรียน เพื่อส่งจำหน่าย
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพผลทุเรียนในระหว่างการขนส่งมายังโรงคัดบรรจุให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
แก้ปัญหาทางเทคนิคในงานควบคุมการใช้คู่มือ เข้าใจและอธิบายสาระสำคัญของงานด้วยหลักการที่ถูกต้อง
ใช้สารสนเทศเพื่อควบคุมคุณภาพของผลการปฏิบัติงานภายใต้การแนะนำของหัวหน้างาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ทุเรียน (มกษ.3-2556)
- การใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดลักษณะ ของเครื่องหมาย การใช้เครื่องหมาย และการแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานกับสินค้าเกษตร พ.ศ. 2553 และประกาศสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง
- มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวมผักและผลไม้สด (มกษ. 9047-2560)
- มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) ที่เกี่ยวข้อง และ/หรือ มกษ. 9035 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สด หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
103041 ตรวจสอบคุณภาพผลทุเรียนหลังการคัดแยก เพื่อส่งจำหน่าย	1. อธิบายวิธีการตรวจสอบทุเรียนหลังการคัดแยก เพื่อส่งจำหน่าย 2. ระบุบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในการขนส่งให้เป็นไปตามมาตรฐาน ที่บังคับใช้	การสังเกตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
103042 ควบคุมผลทุเรียนที่เกี่ยวข้องได้ตามช่องทาง การจำหน่าย	1. อธิบายวิธีการเก็บรักษาให้เป็นไปตามข้อกำหนด 2. อธิบายการบรรจุผลทุเรียนเพื่อควบคุมคุณภาพ ให้เป็นไปตามข้อกำหนด	การสังเกตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

1. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับชนิดและการใช้งานวัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกผลทุเรียน
2. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีการทำความสะอาดและการใช้งานวัสดุอุปกรณ์ในการทำความสะดวกผลทุเรียน
3. มีความรู้เกี่ยวกับการจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
4. มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผลไม้สด
5. มีความรู้และทักษะการคำนวณทางคณิตศาสตร์ (ร้อยละ) และสถิติเบื้องต้น (ค่าเฉลี่ย)
6. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะในการตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกทุเรียนตามที่มีมาตรฐานกำหนด
2. ทักษะในการทำงานเป็นทีมและสื่อสารในส่วนงานที่รับผิดชอบ
3. ทักษะแก้ปัญหาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
4. ทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพผลทุเรียน
5. ทักษะการควบคุมการปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงาน
6. ทักษะการจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
7. ทักษะการจัดเรียงและบรรจุผลทุเรียนลงในบรรจุภัณฑ์
8. ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการบันทึกข้อมูลสำหรับทำรายงาน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้พื้นฐานตามหลักสุขลักษณะส่วนบุคคลและหลักอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
2. วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกผลทุเรียน
3. วัสดุอุปกรณ์ในการทำความสะดวกผลทุเรียน
4. ชนิดและลักษณะของวัตถุติดผลทุเรียนสายพันธุ์ต่างๆ
5. การจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
6. การจัดเรียงและบรรจุผลทุเรียนลงในบรรจุภัณฑ์
7. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ใบรับรองประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 1 ปี จากสถานประกอบการโรงคัดบรรจุผลไม้สด

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

-

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ง) วิธีการประเมิน

การสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกคุณภาพผลทุเรียนในกระบวนการผลิตของโรงคัดบรรจุ เช่น อุปกรณ์การตรวจสอบศัตรูพืช (ไม้เขี่ย แปรงขัด มีดตัด เครื่องเป่าลม และแว่นขยาย) ตะกร้าพลาสติก กระดาษกัน กล้องกระดาษ เป็นต้น
2. โรงรวบรวม/ โรงคัดบรรจุ หมายถึง พื้นที่หรืออาคารที่อยู่ภายใต้การควบคุมและบริหารจัดการสำหรับคัดบรรจุทุเรียน

โดยมีการจัดการผลทุเรียนหลังการเก็บเกี่ยวตั้งแต่การรับวัตถุดิบ การจัดเตรียม การคัดเลือก การตัดแต่ง การบรรจุ การเก็บรักษา จนถึงการขนส่ง
พื้นที่ผลิตควรมีแนวทางในการลดความเสี่ยงจากศัตรูพืชเข้าทำลายผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว

3. มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุไว้ในข้อ 10

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

ประเมินผลทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยใช้วิธีการสอบสัมภาษณ์หรือการสาธิตการทำงานหรือสังเกตการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ10305
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยก ผลทุเรียน
3. ทบทวนครั้งที่N/A
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพผลทุเรียนในระหว่างกระบวนการขนส่งมายังโรงคัดบรรจุ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
แก้ปัญหาทางเทคนิคในงานควบคุมกับการใช้คู่มือ เข้าใจและอธิบายสาระสำคัญของงานด้วยหลักการที่ถูกต้อง
ใช้สารสนเทศเพื่อควบคุมคุณภาพของผลการปฏิบัติงานภายใต้การแนะนำของหัวหน้างาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ทุเรียน (มกษ.3-2556)
2. การใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดลักษณะ ของเครื่องหมาย การใช้เครื่องหมาย และการแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานกับสินค้าเกษตร พ.ศ. 2553 และประกาศสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง
3. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวมผักและผลไม้สด (มกษ. 9047-2560)
4. มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) ที่เกี่ยวข้อง และ/หรือ มกษ. 9035 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สด หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
103051 วิเคราะห์ปัญหาระหว่างการคัดแยกผลทุเรียน เพื่อส่งจำหน่าย	1. รวบรวมปัญหาด้านคุณภาพของผลทุเรียนจากปัจจัยต่าง ๆ 2. อธิบายสาเหตุที่ทำให้คุณภาพของผลทุเรียนไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด	การสังเกตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
103052 แก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยกผลทุเรียน เพื่อส่งจำหน่าย	1. ประสานงานและให้ข้อมูลแก่ผู้ปฏิบัติงานในการแก้ไข ปัญหาหากคุณภาพของผลทุเรียนไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ที่กำหนด 2. จัดทำรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพของผลทุเรียน	การสังเกตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

1. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับชนิดและการทำงานของวัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกผลทุเรียน
2. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีการทำความสะอาดและการใช้งานวัสดุอุปกรณ์ในการทำความสะดวกผลทุเรียน
3. มีความรู้เกี่ยวกับการจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
4. มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผลไม้สด
5. มีความรู้และทักษะการคำนวณทางคณิตศาสตร์ (ร้อยละ) และสถิติเบื้องต้น (ค่าเฉลี่ย)
6. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะในการตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกผลทุเรียนตามที่มาตรฐานกำหนด
2. ทักษะในการทำงานเป็นทีมและสื่อสารในส่วนงานที่รับผิดชอบ
3. ทักษะแก้ปัญหาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
4. ทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพผลทุเรียน
5. ทักษะการควบคุมการปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงาน
6. ทักษะการจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
7. ทักษะการจัดเรียงและบรรจุผลทุเรียนลงในบรรจุภัณฑ์
8. ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการบันทึกข้อมูลสำหรับทำรายงาน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้พื้นฐานตามหลักสุขลักษณะส่วนบุคคลและหลักอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
2. วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกผลทุเรียน
3. วัสดุอุปกรณ์ในการทำความสะดวกผลทุเรียน
4. ชนิดและลักษณะของวัตถุดิบผลทุเรียน
5. การจำแนกโรคพืชและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
6. การจัดเรียงและบรรจุผลทุเรียนลงในบรรจุภัณฑ์

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ใบรับรองประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 1 ปี จากสถานประกอบการโรงคัดบรรจุผลไม้สด

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

-

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ง) วิธีการประเมิน

การสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. วัตถุดิบ หมายถึง ผลทุเรียนสดที่เก็บเกี่ยวจากสวนและขนส่งมายังโรงคัดบรรจุเพื่อรอเข้าสู่กระบวนการผลิต
2. วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกคุณภาพผลทุเรียนในกระบวนการผลิตของโรงคัดบรรจุ เช่น อุปกรณ์การตรวจสอบศัตรูพืช (ไม้เขี่ย แปรงขัด มีดตัด เครื่องเป่าลม และแว่นขยาย) ตะกร้าพลาสติก กระดาษกัน กล้องกระดาษ เป็นต้น
3. โรงรวบรวม/ โรงคัดบรรจุ หมายถึง พื้นที่หรืออาคารที่อยู่ภายใต้การควบคุมและบริหารจัดการสำหรับคัดบรรจุผลทุเรียน

โดยมีการจัดการผลทุเรียนหลังการเก็บเกี่ยวตั้งแต่การรับวัตถุดิบ การจัดเตรียม การคัดเลือก การตัดแต่ง การบรรจุ การเก็บรักษา จนถึงการขนส่ง
พื้นที่ผลิตควรมีแนวทางในการลดความเสี่ยงจากศัตรูพืชเข้าทำลายผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว

4. ผลผลิตภัณฑ์ หมายถึง ผลทุเรียนที่ผ่านกระบวนการบรรจุพร้อมจำหน่าย

5. มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุไว้ในข้อ 10

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

ประเมินผลทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยใช้วิธีการสอบสัมภาษณ์หรือการสาธิตการทำงานหรือสังเกตการปฏิบัติงาน